

TryggEst

- Et voksenvern

Prosjektstyret bestod av:

TryggEst.no
Bufdir

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

HelseDirektoratet

TryggEst.no
Bufdir

Studie fra NTNU (2020)- kortversjon

- 76 prosent av de ansatte hadde observert én eller flere hendelser av vold, overgrep eller forsømmelser mot beboerne det siste året.
- 60 prosent rapporterte at de selv hadde utsatt beboere for det samme.

Medias fremstilling

- “Vanlig med vold og overgrep på sykehjem”

«Eneste endring fra vår side er at ordet «psykiske overgrep» er forkortet ned til «overgrep» av typografiske hensyn. Det mener jeg er forsvarlig, all den tid ordet presiseres til psykiske overgrep i ingressen».

– Redaktør i Trondheim.24.no

trondheim24.no

FOR DEG SOM BRUKER BYEN

100 siste saker lokalguide midtbyen underholdning24 digg mat! reiseliv kontakt

Sjokkrapport fra NTNU: Vanlig med vold og overgrep på sykehjem

Sist publisert

Overgrep mot eldre observeres av de fleste som jobber ved sykehjem. (Illustrasjonsfoto: Ocskay Mark / Shutterstock / NTB)

Overgrep mot eldre er svært utbredt

Et flertall av de ansatte ved sykehjem har begått overgrep mot eldre.

Steinar Brandslet

JOURNALIST GEMINI.NO

NTNU

Torsdag 15. juli 2021 - 04:30

Overgrep mot eldre ved sykehjem er vanlig. I en ny undersøkelse rapporterer rundt 60 prosent av de pleieansatte at de selv har begått vold, overgrep og forsømmelser.

NTNU-rapporten fikk Stortinget til å reagere.

De fem vanligste formene for vold, overgrep og forsømmelse utført av ansatte

- Andel pleieansatte som har observert eller selv begått uønskede handlinger mot beboer på sykehjem minst én gang i løpet av de siste året.

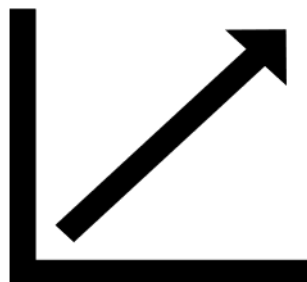
Type handling	Observert	Begått selv
Kjefting på beboer	49%	27%
Krangling med beboer	37%	21%
Nekte beboer munnpleie	35%	31%
Ignorere beboer	35%	25%
La beboer vente på hjelp lenger enn nødvendig	29%	20%

Hva er TryggEst?

- Film 1
- https://www.youtube.com/watch?v=neI0ud0_7Q8

Alta: Telefon 909 26 033
Asker: Telefon 404 33 277
Askøy: Telefon 561 58 460
Austevoll: Telefon 484 81 076
Bodø: Telefon 911 80 121
Færder: Telefon 911 73 979
Hitra: Telefon 481 95 972
Horten: Telefon 482 65 307
Karasjok: Telefon 412 581 44
Kristiansund: Telefon 468 92 380

Moss, Våler og Råde: Telefon 456 10 110
Oslo, Bydel Ullern: Telefon 950 71 048
Porsanger: Telefon 406 07 200
Sarpsborg: Telefon 975 00 900
Stavanger: Telefon 456 56 457
Tromsø: Telefon 907 92 000
Trondheim: Telefon 477 08 888
Øygarden: Telefon 561 60 800

Arendal

Bergen

Bærum

Farsund

Flekkefjord

Gamvik

Hammerfest

Hasvik

Indre Østfold

Kinn

Kristiansand

Lier

Lillesand

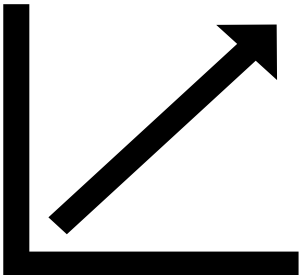
Sortland

Time

Vennesla

Voss

**Dekker snart 35%
av den voksne
befolkningen**

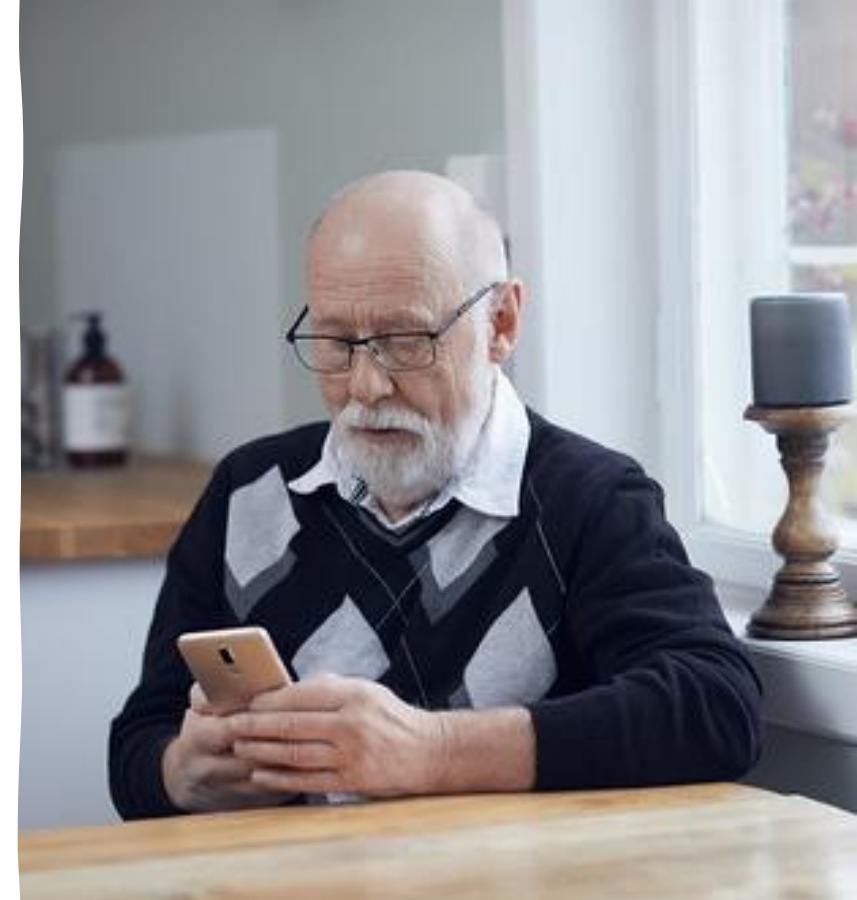
Når kommunene får mer kompetanse....

...får flere riktig hjelp!

Mann (32) dømt til tre års fengsel for overgrep mot kvinne med Downs syndrom

Mannen utnyttet kvinnens helsetilstand for å skaffe seg seksuell omgang, sier retten. Aktor kaller saken spesiell.

Eksempel:
Trondheim
kommune

430 saker i 2022

Kommunalt TryggEst-team

NAV
FLYKTNINGTJENESTEN
POLITI
BOLIGKONTOR
TJENESTER FOR BARN / UNGE
ANDRE

HJEMMETJENESTEN

SYKEHJEM

TJENESTER FOR FUNKSJONSHEMMEDE

Frihet til kommunal variasjon

Men med en felles kjerne:

- 1. Tydelig forankring

- 2. En koordinator

- 3. Et tverretatlig team

- 4. Ett dedikert telefonnummer

Film 2

- <https://www.youtube.com/watch?v=m0sGgQa9tGE>

Vold i nære relasjoner

- Statistikk kvinner med synshemming
- Utviklingshemmede i relasjoner
- Eldre par som utøver vold
- Svært alvorlig vold
- Lovverket strekker ikke til i praksis

Svikt i egenomsorgen

- Mennesker med ulike vansker
- Person med ROP-lidelser som nektet å ta i mot hjelp hjemme – var utsatt for trusler fra hjemmetjenesten

Vold mot personer med rusrelaterte vansker

- Få hjelpetiltak
- Utsatt for negative holdninger
- Ingen "quick fix"

Økonomiske overgrep

- Eldre personers relasjoner til egne barn
- Selvbestemmelse
- Trygghet om at saken håndteres slik personen ønsker
- Bistand fra bank, statsforvalter m.v.

Personer som nektes hjelp av nærstående

- Mann med Utviklingshemming døde fordi familien ikke ønsket at han skulle motta hjelp
- Ingen fikk komme inn i boligen

Hva kan bidra til økt risiko

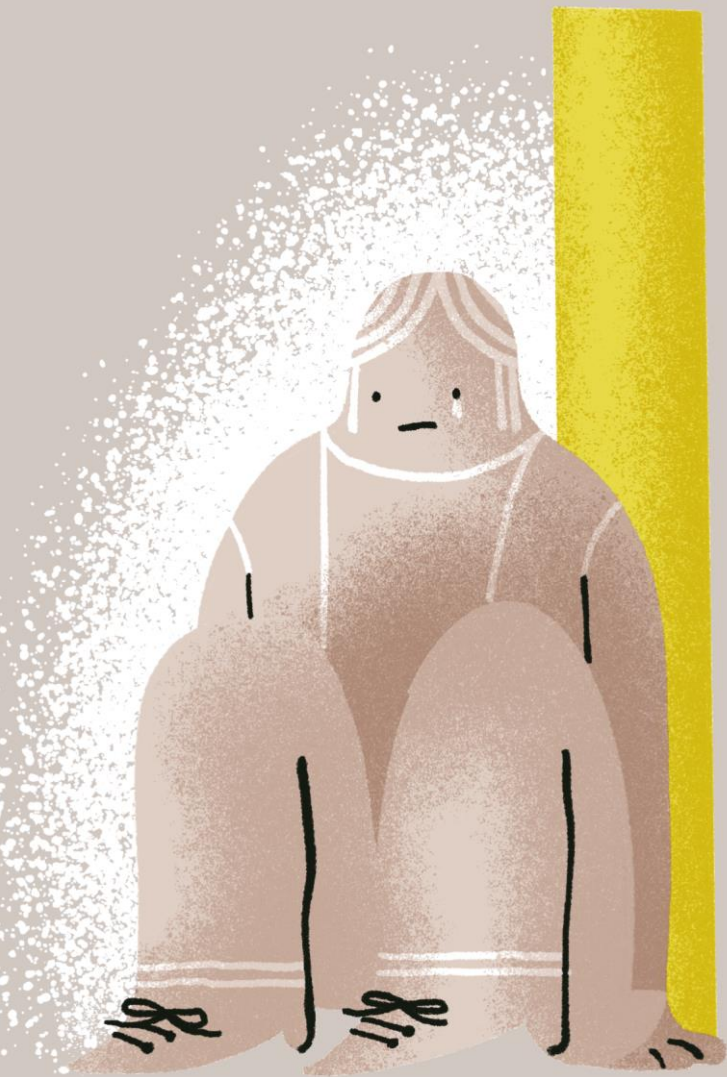
- Risiko på ulike nivåer
- Samfunnets oppfatninger og holdninger kan medføre at vernet mot overgrep er utilstrekkelig, eller ikke tilstede
- Å være avhengig av andres hjelp gjør en person mer sårbar for å bli utsatt for andres handlinger – eller mangel på handlinger
- Dette er aldri et resultat eller en konsekvens av manglende egenskaper eller evner hos den utsatte

Hvem utgjør en risiko?

- Risikoutsattheten ligger i andre menneskers vilje til å utnytte andre personer, og tilbøyelighet til å utøve krenkelser mot andre
- Noen kan mangle beskyttende faktorer
- Dette er bare en risiko dersom det øker sannsynligheten for at andre mennesker eller systemer krenker integriteten eller rettighetene deres (Dahl & Sørensen, 2020)

Vansker med å identifisere krenkelseser

- Hvor går grensene
- Hva må jeg finne meg i
- Forbigående eller varige svekkelser
- Kvinner i rusbelastede miljøer
- Manglende tilbud og beskyttelse

Eksempler på personer med økt risiko

- Personer med utviklingshemming
- Personer med funksjonshemming
- Personer med psykiske helsevansker
- Personer med høy alder
- Personer med demens
- Personer med rusproblemer
- Personer med langvarige helsevansker

Vil du lære om vold og overgrep mot risikoutsatte voksne?

E-læring for ansatte og studenter

- 13 moduler
- Kursbevis
- Gratis

Søk tryggest.no på kslaring.no

